

Ks. dr hab. Bogdan Zbroja, prof. UPJPII
Wydział Teologiczny,
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Recenzja profesorska

Imię i nazwisko kandydatki:
Doc. ThDr. Mária Kardis, PhD.

Nazwa uczelni i wydziału:
**Uniwersytet Preszowski w Preszowie,
Greckokatolicki Wydział Teologiczny**

Dziedzina postępowania habilitacyjnego i profesorskiego:
Teologia katolicka

1. Działalność dydaktyczna

Kandydatka od ponad dwóch dekad systematycznie i z zaangażowaniem prowadzi działalność dydaktyczną w zakresie teologii katolickiej oraz studiów europejskich. Jej dorobek pedagogiczny obejmuje szeroki wachlarz przedmiotów – od egzegezy Nowego Testamentu, przez język grecki, po religioznawstwo i komunikację interkulturową – realizowanych w języku słowackim i angielskim. Pełni funkcję opiekuna naukowego, promotora prac magisterskich i doktorskich, a także gwarantuje kluczowe przedmioty programowe.

Przygotowała i opublikowała podręczniki akademickie, skrypty i inne teksty dydaktyczne, m.in. w zakresie hermeneutyki biblijnej i historii religii. Jest także autorką materiałów dla studentów z niepełnosprawnościami, co świadczy o jej podejściu inkluzywnym. Kierowała ponad 77 pracami dyplomowymi oraz promowała sześciu doktorantów. Angażuje się w procesy akredytacyjne, ewaluacyjne i opracowywanie sylabusów. Jej działalność pedagogiczna spełnia, a nierzadko przewyższa, wymagania stawiane przez Radę Naukową Uniwersytetu Preszowskiego.

2. Działalność naukowo-badawcza i publikacyjna

Doc. Kardis posiada imponujący dorobek naukowy obejmujący ponad 130 publikacji – w tym 7 monografii autorskich – oraz liczne artykuły naukowe publikowane w językach obcych w renomowanych czasopismach (m.in. *European Journal of Science and Theology*, *Biblical Annals*, *Konštantínove listy*, *XLinguae*). Szczególnie wyróżniają się monografie takie jak: *Prvokresťanská tradícia I* (2012), *Mýtus a sakrálna spoločnosť* (2019) oraz *Teologické modely spravodlivosti* (2021). Jest autorką i współautorką prac z zakresu wczesnego chrześcijaństwa, egzegezy biblijnej, teologii społecznej i dialogu międzyreligijnego.

Jej artykuły publikowane były m.in. w języku angielskim, polskim i francuskim. Wiele z nich ukazało się w czasopismach indeksowanych w bazach Web of Science, Scopus i ERIH+, np. „The imagery of miracles on catacomb wall paintings of early Christians in Rome” (EJST, 2022), „The symbol of the Phoenix in the catacombs of Priscilla in Rome...” (*The Biblical Annals*, 2022), „Freedom and Responsibility in the Theology of St. Paul” (*Theologica Olomucensia*, 2012). Posiada 126 udokumentowanych cytowań, w tym 67 w międzynarodowych bazach naukowych.

Brała udział w realizacji 12 projektów badawczych – jako główna kierowniczka aż w 6 z nich, m.in. w projektach INTERREG, KEGA, VGAMR, ESF+. Jest inicjatorką i redaktorką serii naukowych, a także organizatorką cyklicznych konferencji naukowych o charakterze międzynarodowym. Publikacje jej autorstwa znajdują się w repozytoriach naukowych na Słowacji, w Polsce i Czechach.

Z uwagi na powyższe dane należy uznać, że Doc. Kardis w pełni zasługuje na uzyskanie tytułu profesora.

3. Kształcenie kadr naukowych i aktywność akademicka

Jako opiekunka naukowa kandydatka wychowała grono absolwentów, którzy dziś aktywnie uczestniczą w życiu akademickim. Posiada doświadczenie promotorskie na poziomie doktoranckim, a jej doktoranci publikują samodzielnie i występują na konferencjach. Wspiera młodych badaczy w publikowaniu w czasopismach naukowych i występowaniu o granty badawcze.

Jest członkinią rad naukowych, komisji grantowych oraz zespołów eksperckich. Recenzuje prace naukowe dla czasopism międzynarodowych, pełni funkcje redakcyjne w kilku periodykach. Posiada doświadczenie w międzynarodowych mobilnościach naukowych (m.in. Polska, Czechy, Węgry, Ukraina, Niemcy) oraz podejmuje współpracę z licznymi ośrodkami

naukowymi w Europie Środkowej i Wschodniej. Uczestniczy w programach międzynarodowej współpracy badawczej oraz grantach europejskich.

4. Wkład w rozwój szkoły naukowej i uznanie międzynarodowe

Na podstawie dostępnej dokumentacji oraz analizy dorobku można stwierdzić, że Doc. Kardis stworzyła i rozwija własną szkołę naukową w zakresie biblistyki zorientowanej na analizę interdyscyplinarną.

Jej podejście integruje metody historyczno-krytyczne z analizą kulturową i społeczną, uwzględniając kontekst antropologiczny, socjologiczny i filozoficzny.

Współpracuje z badaczami z Polski, Czech, Węgier, Ukrainy i Włoch. Jest współautorką licznych tekstów powstałych w zespołach międzynarodowych.

Publikacje Kandydatki są cytowane w kraju i za granicą – zarówno w środowiskach teologicznych, jak i humanistycznych.

Teksty ukazują się w językach: angielskim, polskim, francuskim, rosyjskim. Została zaproszona do udziału w międzynarodowych projektach redakcyjnych i eksperckich.

Badania Kandydatki wyznaczają nowe kierunki w refleksji nad obecnością chrześcijaństwa w społeczeństwach postmodernistycznych, kształtowaniem tożsamości religijnej oraz dialogiem międzykulturowym i międzywyznaniowym.

5. Ocena działalności naukowo-dydaktycznej i eksperckiej

Na podstawie analizy dokumentacji oraz całościowego dorobku Doc. Kardis stwierdzam, że kandydatka spełnia w pełni wymagania formalne przewidziane w procedurze profesorskiej.

- W zakresie działalności pedagogicznej wykazuje się wieloletnim, stabilnym i różnorodnym zaangażowaniem dydaktycznym na poziomie akademickim, w tym w nauczaniu w językach obcych, opracowywaniu materiałów edukacyjnych i kierowaniu pracami dyplomowymi oraz doktorskimi.
- Jej działalność badawcza jest interdyscyplinarna, ukierunkowana na rozwój nauk biblijnych i teologii w kontekście społecznym i kulturowym, o czym świadczy kierowanie projektami badawczymi oraz realizacja tematów o wysokim poziomie merytorycznym.
- Dorobek publikacyjny kandydatki jest obszerny, zróżnicowany językowo i tematycznie, udokumentowany w czasopismach z listy WoS, Scopus i ERIH+ oraz cytowany w krajowych i zagranicznych opracowaniach naukowych.

- W obszarze kształcenia kadr naukowych pełni funkcję promotorki doktorantów, wspiera młodych badaczy w procesie publikacji i rozwoju naukowego.
- Działalność ekspercka kandydatki obejmuje aktywny udział w gremiach naukowych, radach redakcyjnych oraz udział w międzynarodowych projektach akademickich.

Wszystkie te elementy świadczą o spełnieniu przez kandydatkę kryteriów wymaganych w procedurze profesorskiej w zakresie dydaktyki, badań, publikacji, działalności środowiskowej oraz wpływu na rozwój szkoły naukowej.

6. Podsumowanie kryteriów formalnych

Na podstawie przeprowadzonej oceny można jednoznacznie stwierdzić, że kandydatka:

- spełnia zatwierdzone kryteria we wszystkich wskaźnikach i obszarach działalności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej;
- prowadzi działalność naukowo-dydaktyczną w zakresie zgodnym z wymaganiami formalnymi dla tytułu profesora;
- jest uznawaną osobowością naukową o ugruntowanej pozycji akademickiej, czego dowodzą liczne cytowania, współpraca międzynarodowa oraz funkcje eksperckie;
- jej publikacje cieszą się uznaniem także za granicą, ukazując się w renomowanych czasopismach indeksowanych w międzynarodowych bazach;
- realnie wpływa na rozwój dyscypliny poprzez tworzenie i prowadzenie własnej szkoły naukowej, promowanie doktorantów oraz kształtowanie nowego pokolenia naukowców.

Doc. ThDr. Mária Kardis, PhD., jawi się jako dojrzała, samodzielna i uznana osobowość naukowa, która łączy w sobie kompetencje badacza, dydaktyka i eksperta akademickiego.

Jej wszechstronny dorobek naukowy, znaczący udział w projektach badawczych, aktywność publikacyjna w renomowanych czasopismach, a także zaangażowanie w kształcenie kolejnych pokoleń naukowców i współpraca międzynarodowa, jednoznacznie potwierdzają jej wysoką pozycję w środowisku naukowym.

Kandydatka skutecznie łączy refleksję teologiczną z interdyscyplinarną analizą kulturową i społeczną, co czyni jej profil naukowy szczególnie wartościowym dla rozwoju współczesnej teologii.

Záver:

Týmto posudkom potvrdzujem, že uchádzač spĺňa kritériá podmienok na získanie vedecko-pedagogického titulu profesor schválené Vedeckou radou Prešovskej univerzity v Prešove dňa 25. júna 2024. Odporúčam, aby po úspešnom inauguračnom konaní bola doc. ThDr. Mária Kardis, PhD. vymenovaná za profesora v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Katolícka teológia v zmysle § 76 Zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s Vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 246/2019 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor.

Data: 28.03.2025 r.

Podpis recenzenta: